

„Mert minden ember egyenlőnek született”

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

7. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Tomory Ibolya

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	2 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Véleményalkotás az amerikai függetlenségi mozgalommal kapcsolatos fogalmakról, valamint a szabadsághoz való jog kérdésének vizsgálata. A társadalmi problémák háttértényezőinek megvilágítása az amerikai társadalom összetettségének bemutatásán keresztül (őslakos indiánok, telepesek, bevándorlók, fekete rabszolgák). Kérdésfelvetés és gondolkodásra készítés. Milyen érdekek ütköznek egy alakulóban lévő multikulturális társadalomban, ha a szabadságjogok ugyan deklaráltak, de a társadalom gazdasági és politikai céljai ezekkel ütköznek?
A modul témái, tartalma	Témái: Társadalom – állam; életmód – szabadság; világkép – értékek; erkölcs és jog – normák, törvények Tartalom: Az észak-amerikai gyarmatok elszakadási törekvései az anyaországtól. Az amerikai társadalmi rétegek szabadságjogai.
Megelőző tapasztalat	A nagy földrajzi felfedezések és azok hatásai
Ajánlott továbbhaladási irány	Az amerikai polgárháború és a rabszolgaság megszüntetése
A kompetenciafejlesztés fókuszai	A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: információfeldolgozás, szabályalkotás, szabálykövetés
Kapcsolódási pontok	NAT-hoz: Ember és társadalom; Művészetek Tantárgyakhoz: anyanyelv és kommunikáció; etika Modulokhoz: „Európából jöttünk” (Versenyben a világ újrafelosztásáért)
Támogató rendszer	A csoport által használt történelemkönyv kapcsolódó fejezetei Závodszy Géza: <i>Történelem III.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 2000 Gönczi–Horváth–Stipta–Zlinszky: <i>Egyetemes jogtörténet.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1997. 290–292. o. Mannix, D. P.–Cowley, M. : <i>Fekete elefántcsont.</i> Kossuth Kiadó. Budapest, 1973. 82–83. o. <i>1492: A Paradicsom meghódítása</i> (Conquest of Paradise, 1992, r.: Ridley Scott). Ajánlott részlet: 63’–69’ Vecseklőy József: <i>A csillagsávós lobogó nyomában.</i> Magvető Kiadó. Budapest, 1985

Módszertani ajánlás

A modult érdemes megszakítás nélkül feldolgozni. Ha ez nem lehetséges, célszerű a második órát rövid ráhangolással kezdeni.

A terem berendezésénél figyeljünk arra, hogy az első óra elején videoberendezést és falitérképet fogunk használni. Ne feledkezzünk meg a csoportmunkáról sem (5 csoport), és gondoljunk arra, hogy az indián elosztó szertartás és az érdekcsoportok vitája nagyobb helyet igényel.

Az indián elosztó szertartáshoz a tanulók hozzanak magukkal otthonról egy-egy olyan tárgyat, amely kedves nekik, csak az övék, de nem túl értékes, s amelytől meg tudnának válni. Ügyeljünk arra, hogy ne tudjanak arról, hogy a tárgytól majd meg kell válniuk, illetve azt el kell majd ajándékozniuk, mert a tapasztalatok azt mutatják, hogy a játék ilyenkor veszít élményszerűségéből. Amennyiben a tanár mégis úgy véli helyesnek, hogy a tanulók tudjanak arról, hogy meg kell válniuk a tárgyuktól, akkor mondja el nekik, hogy cserébe majd kapnak is valamit. Fontos, hogy ne határozzuk meg, mit hozzanak, mert ennek a játéknak nemcsak az a lényeges eleme, hogy elfogadják a másik által értéknek tartott tárgyat, hanem az is, hogy elfogadják társuk értékrendjét, és ráéreznek az önzetlen ajándékozás örömére.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

- P1 – Javaslatok a filmrészlet feldolgozásához
- P2 – Javaslatok a csoportmunkához: játékleírás
- P3 – A tanári előadás vázlata
- P4 – Minta a közös poszter elkészítéséhez
- P5 – Az indián ajándékelosztó szertartás leírása
- P6 – A tanári előadás hangsúlyai
- P7 – Háttérinformációk a parlamenti szituációs játékhoz

Tanulói segédletek

- D1 – Rabszolgák az Újvilágnak
Szöveg a rabszolgaságról, csoportonként 1 példány.
- D2 – A gyarmatok és az anyaország konfliktusa. A bostoni teadélután.
Csoportonként 1 példány.

D3 – Részlet a Függetlenségi Nyilatkozatból
Szükség esetén mindenkinek 1-1 példány.

D4 – Szerepkártyák a „Nézőpontok, konfliktusok” játékhoz
1-1 példány szükséges.